

Základní škola Bruntál, Okružní 38,
příspěvková organizace

Sídlo organizace: Okružní 38, 792 01 Bruntál
tel.: 554 231 199, IČ: 75026961, ID dat. schránky: zvzmj4z
e-mail: reditel.zsbrok@seznam.cz, oficiální web: www.zsbrok.cz

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM 2015/2016

Zpracoval: Mgr. František Mrtvý

Září 2015

Obsah

1	Minimální preventivní program – ZŠ Bruntál Okružní 38 příspěvková organizace pro rok 2015/2016.....	6
1.1	Základní informace o škole a důležité kontakty	6
1.2	Výchozí situace školy	7
1.2.1	Prostory školy	7
1.2.2	Školní řád.....	8
1.2.3	Školní metodik prevence	8
1.2.4	Informace a legislativa týkající se prevence.....	8
1.3	Cíle prevence na škole	8
1.4	Soubor aktivit pro jednotlivé věkové skupiny žáků.....	10
1.4.1	Témata prevence na 1. stupni	10
1.4.2	Témata prevence na 2. stupni	14
1.4.3	Celoškolní akce a projektové dny.....	17
1.5	Soubor aktivit zaměřených na prevenci pro rodiče.....	18
1.6	Soubor aktivit zaměřených na prevenci pro pedagogy.....	18
	Závěr.....	19
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	20
	SEZNAM OBRÁZKŮ	21

1 Minimální preventivní program – ZŠ Bruntál Okružní 38 příspěvková organizace pro rok 2015/2016

1.1 Základní informace o škole a důležité kontakty

Název školy	ZŠ Bruntál Okružní 38, p.o., 792 01, Bruntál		
Web školy	www.zsbrok.cz		
	-		
		Kontakt	
	Jméno	Telefon	E-mail
Vedení školy			
Ředitel školy	Mgr. Leoš Sekanina	554 231 165 732 235 888	reditel@zsbrok.cz
Zástupce ředitele	Mgr. Jindra Novotná	554 231 162 731 589 353	jindra.novotna@zsbrok.cz
Kancelář školy	Hana Dvořáková	554 231 199	hana.dvorakova@zsbrok.cz
Výchovný tým školy			
Metodik primární prevence	Mgr. František Mrtvý	554 231 170	frantisek.mrtvy@zsbrok.cz
Výchovný a kariérní poradce na 2. stupni	Mgr. Alena Buráňová	554 231 166	alena.buranova@zsbrok.cz
Výchovný poradce na 1. stupni	Mgr. Sylvie Dluhošová	554 231 182	sylva.dluhosova@zsbrok.cz
Okresní metodik prevence	Mgr. Stanislav Toman	554 717 737	toman.pppbruntal@email.cz

Statistika pro rok 2014/2015

	1. stupeň	2. stupeň	Celkem
Počet žáků	232	191	423
Počet tříd	10	8	18
Počet pedagogických pracovníků	31		
Počet nepedagog. pracovníků	12		

Kvalifikace výchovného týmu

Školní metodik prevence (dále jen ŠMP) – Specializační studium pro metodiky prevence sociálně patologických jevů dle § 9 písm. c) vyhlášky č. 317/2005 Sb.

Výchovný poradce na 1. stupni – Specializační studium výchovného poradenství se zaměřením na práci s žáky se specifickými poruchami učení.

Výchovný a kariérní poradce na 2. stupni - Specializační studium výchovného poradenství, Specializační studium kariérního poradenství.

1.2 Výchozí situace školy

Základní škola Bruntál, Okružní 38 je sídlištní škola, která byla dostavěna v roce 1997 a její budova je moderně řešena. V letošním školním roce 2014/2015 školu navštěvuje 423 žáků. Množstvím rizikových ukazatelů škola nevybočuje z okresní normy (počet neomluvených hodin, výchovné problémy, konzumace drog, etnické menšiny, apod.). Situace ve škole se výrazně neliší od stavu na jiných obdobně velkých školách v regionu. I naši žáci mají výchovné problémy, ve stále mladším věku experimentují s cigaretami, alkoholem, marihuanou, chodí za školu, jsou agresivní, kradou. Spolupráce školního metodika s pedagogy, výchovnou poradkyní, ředitelem školy a okresním metodikem prevence by měla být proto dynamická a produktivní, aby se tyto negativní jevy dařilo včas odhalit a řešit.

1.2.1 Prostory školy

Ve škole jsou k dispozici tyto prostory, které lze využít:

- 3 počítačové učebny,
- 2 tělocvičny,
- aula s kapacitou více jak 200 lidí,
- knihovna.

Rizikovými prostory (prostory bez dozoru) mohou být:

- postranní únikové východy (zákaz průchodu ošetřen ve školním řádu),
- WC (dozor částečně zajištěn pedagogy dozorujícími na chodbě),
- aula (dozor částečně zajištěn pedagogy dozorujícími na chodbě, zákaz vstupovat do prostoru auly bez učitele – nařízení ředitele školy),

- chodby v suterénu u družin,
- koridor mezi školou, jídelnou a tělocvičnou,
- vestibul školy (dohled zajištěn panem školníkem před výukou)
- a prostor u šaten v době výuky (před výukou a po výuce je zajištěn dozor pedagogy nebo správními zaměstnanci).

1.2.2 Školní řád

Oficiální dokument školy upravující práva a povinnosti žáků a zaměstnanců školy je vyvěšen na webu školy spolu s klasifikačním řádem školy a pravidly chování v jídelně. Je k dispozici na webové adrese: <http://zsbrok.cz/new/wp-content/uploads/SR14.pdf>.

1.2.3 Školní metodik prevence

Mgr. František Mrtvý

Místnost č. 117

Tel.. 554 231 170

E-mail: frantisek.mrtvy@zsbrok.cz

Konzultační hodiny:

pondělí 12:45 – 13:30

čtvrtek 11:50 – 12:30

(v jiné dny a hodiny po dohodě)

1.2.4 Informace a legislativa týkající se prevence

V knihovně jsou vytisknuté závazné vyhlášky a doporučení MŠMT ohledně prevence na školách viz **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů..** V knihovně lze též nalézt letáky a publikace týkající se prevence rizikového chování.

1.3 Cíle prevence na škole

Než stanovíme cíle pro letošní rok vyjděme krátce z evaluace minulého roku, kdy vzhledem k dlouhodobému cíli restrukturalizace poradenství školy a střednědobým cílům byly provedeny tyto zásadní aktivity:

- ŠMP započal specializační studium,
- do rozvrhu byly zapracovány na 2. stupni třídnické hodiny,

- do školní knihovny byly pořízeny publikace s metodikami vedení třídnických hodin,
- učitelský sbor se začal scházet k pracovním schůzkám v rámci různých témat tzv. metodickým odpoledním, pro které byl pevně stanovený den čtvrtek.

Krátkodobé (rozsah 1 školního roku):

1. V úvodu školního roku ředitel seznámí pedagogy s funkcí a činností ŠMP, jmenování ŠMP
2. ŠMP dle metodického pokynu MŠMT ve spolupráci s PPP a vedením školy vypracuje krizový plán pro oblast šikany nejpozději do konce 1. pololetí.
3. Vedení školy svolá nejpozději před koncem 3. čtvrtletí metodické odpoledne, na kterém okresní metodik z PPP seznámí pedagogy s metodikou pro řešení šikany ve třídě.
4. ŠMP nejpozději do konce 3. čtvrtletí vypracuje Strategii prevence školy s ohledem na dokument Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018.
5. Během roku ředitel svolá metodické odpoledne, ve kterém budou pedagogové za pomoci metody kolegiálního poradenství diskutovat o metodách práce s problémovými žáky.
6. Během roku ředitel svolá metodické odpoledne, na kterém se třídní učitelé dohodnou na postupech efektivního odhalování záškoláctví a skrytého záškoláctví a zkonfrontují je s legislativou, kterou vyhledá ŠMP.
7. Během roku realizují třídní učitelé na 2. stupni v rámci třídnických hodin program zaměřený na zneužívání tabákových produktů mladistvými.

Střednědobé cíle (rozsah 2 – 3 let):

1. Vymezit kompetence výchovně-preventivního týmu tj. výchovný poradce pro 1. stupeň specializující se na SPU, výchovný a kariérní poradce pro 2. stupeň a ŠMP.
2. Podnítit spolupráci třídních učitelů na škole, potažmo všech učitelů. Pracovní setkání kolegiálního poradenství.
3. Systematizovat institut třídnických hodin. Metodicky vést třídní učitele.

Dlouhodobé cíle (rozsah 5 let):

Komplexní restrukturalizace poradenství školy.

1.4 Soubor aktivit pro jednotlivé věkové skupiny žáků

Aktivity směřující na prevenci sociálně-patologických jevů můžeme rozdělit hrubým dělením na dvě cílové skupiny:

- 1. stupeň (6 – 10 let)
- 2. stupeň (11 – 15 let)

Témata související s prevencí jsou organizována ve třech základních podobách:

- na 2. stupni v pravidelných třídnických hodinách,
- v rámci ŠVP obsahem jednotlivých předmětů,
- s pomocí externích činitelů (lektorů, pracovníků PPP apod.).

1.4.1 Témata prevence na 1. stupni

Prevence na 1. stupni je v největší míře zapracovaná do ŠVP a **realizuje se v předmětech: Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda**. Právě v ŠVP je možné dohledat rozvedená témata, která v následující kapitole budou pouze naznačena.

Každá třída navíc v rámci výuky projde **dopravní výchovou**.

Některé děti se prostřednictvím akcí školní družiny zapojují do preventivních programů policie, zdravotnické služby a hasičské záchranné služby.

Tabulka 1: Témata ŠVP 1. ročník

Téma	Období	Realizace
Domov	září	Prvouka
Rodina	listopad	Prvouka
Právo a spravedlnost	květen	Prvouka

Tabulka 2: Témata ŠVP 2. ročník

Téma	Období	Realizace
------	--------	-----------

Domov	září	Prvouka
Rodina	listopad	Prvouka
Právo a spravedlnost	leden	Prvouka
Hygiena a zdraví	květen	Prvouka

Tabulka 3: Témata ŠVP 3. ročník

Téma	Období	Realizace
Domov	září	Prvouka
Rodina	listopad	Prvouka
Právo a spravedlnost	leden	Prvouka
Hygiena a zdraví	květen	Prvouka

Tabulka 4: Témata ŠVP 4. ročník

Téma	Období	Realizace
Soužití lidí, mezilidské vztahy	únor	Vlastivěda
Právo a spravedlnost	březen	Vlastivěda
Dějiny českých zemí, vlast	květen	Vlastivěda
Dopravní výchova	červen	Přírodověda

Tabulka 5: Témata ŠVP 5. ročník

Téma	Období	Realizace
Komunikace	září	Vlastivěda
Vlastnictví	říjen	Vlastivěda
Chování druhých lidí	listopad	Vlastivěda
Dějiny českých zemí, vlast	únor	Vlastivěda
Státní svátky	duben	Vlastivěda
Životní potřeby	leden	Přírodověda
Návykové látky	březen	Přírodověda
Mezilidské vztahy	květen	Přírodověda

Tabulka 6: Témata mimo standardní rámec výuky pro 1. stupeň

Termín	Cílová skupina	Téma Forma aktivity	Zajišťuje Realizuje
září 2015	I.A/B	Vítání prvňáčků	SEK, pan starosta
		Oficiální přivítání žáků 1. ročníku	
prosinec 2015	1. stupeň	Mikulášská nadílka	MAK
		Beseda s hasiči	Žákovská rada, VIII.A/B
duben 2016	1. stupeň	Dopravní soutěž	KER, družina
květen 2016	družina	Beseda s policisty ČR	KAŠ
			Policie ČR

1.4.2 Témata prevence na 2. stupni

Třídnické hodiny

Těžiště přímé preventivní činnosti s třídními kolektivy vykonávají od roku 2013/2014 třídní učitelé v rámci pravidelných třídnických hodin v prostorách **vlastních tříd**. Třídnické hodiny jsou pevně zakotveny v rozvrhu pro všechny třídy 2. stupně a to v pondělí v čase 8:00 – 8:45.

Formy a témata třídnických hodin jsou v kompetenci třídních učitelů, zaměřují se však obecně na tato témata:

- vztahy ve třídě,
- řešení problému ve třídě,
- kyberšikana a bezpečnost ve světě počítačových sítí,
- problémy diskriminace a násilí apod.

Tabulka 7: Témata ŠVP 6. ročník

Téma	Období	Realizace
Rodina	září	Výchova ke zdraví
Hygiena a zdraví	listopad	Výchova ke zdraví
Zdravá výživa	prosinec	Výchova ke zdraví
Prevence zneužívání návykových látek	únor	Výchova ke zdraví
Osobní bezpečí	květen	Výchova ke zdraví

Tabulka 8: Témata ŠVP 7. ročník

Téma	Období	Realizace
Osobnostní a sociální rozvoj člověka	září	Výchova ke zdraví
Zdraví	listopad	Výchova ke zdraví
Prevence zneužívání návykových látek	březen	Výchova ke zdraví
Osobní bezpečí	květen	Výchova ke zdraví
Sexuální výchova	červen	Výchova ke zdraví

Tabulka 9: Témata ŠVP 8. ročník

Téma	Období	Realizace
Sexuální výchova	červen	Přírodopis

Tabulka 10: Témata ŠVP 9. ročník

Téma	Období	Realizace
Sexuální výchova	červen	Přírodopis

Tabulka 11: Témata mimo standardní rámec výuky pro 2. stupeň

Termín	Cílová skupina	Téma Forma aktivity	Zajišťuje Realizuje
září 2015	VI.A/B	Stmelení nových třídních kolektivů	TU, ŠMP. SVČ
		Adaptační kurz	
podzim 2015	VI.A/B	Zdravá výživa	učitel Vkz
		Návštěva prodejny s výkladem	učitel Vkz
leden 2016	Dívky VI.A/B	Čas proměn	NOV
		Beseda pro dívky o dospívání	
květen 2016	VI.A/B	Program požární prevence "HASÍK"	HSZ Bruntál
		Beseda s hasiči	
leden 2016	VII.A/B	Kurz lyžování a snowboardingu	ZAO, HLO
		Lyžařský výcvik	
duben 2016	VII.A/B	Ekologie a životní prostředí	SMI, MAJ
		Návštěva veletrhu Flora v Olomouci	Policie ČR
květen 2015	VII.A/B	Kyberšikana	HLO, MRT
		Beseda s mluvčí Policie ČR	Policie ČR
květen 2016	VIII.A/B	Kyberšikana	HLO, MRT
		Beseda s mluvčí Policie ČR	Policie ČR
červen 2016	VIII.A/B	Sexualita a partnerství	ŠMP
		Beseda o dospívání a vztazích	Poradna pro ženy a dívky
březen 2016	IX.A/B	Holocaust	KRA
		Beseda s pamětníkem holocaustu	
červen 2016	IX.A/B	Sexualita a partnerství	ŠMP
		Beseda o dospívání a vztazích	Poradna pro ženy a dívky
červen 2016	IX.A/B	Soudnictví a spravedlnost	NOV, BUR
		Účast na veřejném soudním stání	Okresní soud v Bruntále
září -červen 2015/2016	2. stupeň	Program – prevence tabáku	třídní učitelé
		Program v rámci třídnických hodin	

1.4.3 Celoškolní akce a projektové dny

Termín	Cílová skupina	Téma	Zajišťuje
		Forma aktivity	Realizuje
prosinec 2015	IX.A/B	VÁNOČNÍ JARMARK, aneb, HURÁ VÁNOCE!	SME, SED
		Školní vánoční jarmark rukodělných výrobků žáků naší školy.	Žákovská rada
červen 2016	IX.A/B	Sexualita a partnerství	ŠMP
		Beseda o dospívání a vztazích	Poradna pro ženy a dívky
červen 2016	IX.A/B	Soudnictví a spravedlnost	NOV, BUR
		Účast na veřejném soudním stání	Okresní soud v Bruntále

1.5 Soubor aktivit zaměřených na prevenci pro rodiče

Termín	Cílová skupina	Téma	Zajišťuje
		Forma aktivity	Realizuje
září -červen 2015/2016	rodiče, učitelé	O výchově	SEK
		Besedy s odborníkem Pdf UPOL	Mgr. Vyhliďalová
září -červen 2015/2016	rodiče, učitelé	Třídní schůzky	učitelé

1.6 Soubor aktivit zaměřených na prevenci pro pedagogy

Termín	Cílová skupina	Téma	Zajišťuje
		Forma aktivity	Realizuje
září 2015	učitelé	Úvodní pedagogická rada	SEK, ŠMP, učitelé
		Jmenování ŠMP	
září -červen 2015/2016	učitelé	Pedagogické rady	učitelé
1. pololetí		Krizový plán - šikana	ŠMP
		Vypracování krizového plánu	
3. pololetí	učitelé	Vzdělávání – řešení šikany	ŠMP
		Metodika řešení šikany ve třídě	Okresní metodik
září -červen 2015/2016	učitelé	Problémový žák	SEK, učitelé
		Metodické odpoledne	
září -červen 2015/2016	učitelé	Záškoláctví a skryté záškoláctví	SEK, učitelé
		Metodické odpoledne	
Říjen 2015	učitelé	Emocionálně vypjaté situace	Pan Vývoda,
		Trendy rizikového chování	

Závěr

Závěrem této práce bych chtěl upozornit na to, že škola je velmi rozmanitý a živý organismus, který osvědčuje svoji pevnost pouze ve vzájemné interakci jednotlivých součástí; není-li, veškerá snaha o budování padá. Tato interakce se v příštích letech jistě projeví i na této práci. Doufám, že v příštích letech obohatím teoretické zkušenosti, kterých se mi dostalo absolvováním specializačního studia, o praktické zkušenosti a nástroje.

Kýženého cíle pak dosáhneme tím, že sebe i druhé naučíme chápat, že je nás příliš mnoho na to, abychom věci dělali bez pravidel a plánování a že právě proto musíme pracovat v oblasti prevence, aby další generace rozuměly slovům jako jsou například: řád, pravidla, tolerance, zlo a dobro.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

HRICZ, Miroslav, Mgr. a kol. *MANUÁL PRO TVORBU MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU* [online]. [cit. 4.7.2014]. Dostupný na WWW: www.msmt.cz/file/16437/download/.

MICHAL, Mikovský a kol. *Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy*. Praha: Univerzita Karlova, 2012, ISBN 978-80-87258-73-3.

MIKOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ZAPLETALOVÁ, J., & NOVÁK, P. (Eds.). (2010). *Primární prevence rizikového chování ve školství*. Tišnov: Sdružení SCAN, ISBN 978-80-87258-47-7.

ŠIRŮČKOVÁ, Michaela. Rizikové chování a jeho psychosociální souvislosti. In: MIKOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ZAPLETALOVÁ, J., & NOVÁK, P. (Eds.). (2010). *Primární prevence rizikového chování ve školství*. Tišnov: Sdružení SCAN, ISBN 978-80-87258-47-7.

MIKOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ČABLOVÁ, L., VESELÁ, M., & ZAPLETALOVÁ, J. (Eds.). (2012) *Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy*. České Budějovice: , ISBN 978-80-87285-74-3. Dostupný z: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/download/5089/MINIM-PREVENT-PROGRAM-web-pdf>.

MŠMT (2013). *Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018*.

MŠMT (2010). *Metodickém doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních*.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Tabulka 1: Ukázka tabulky souboru aktivit v MPP.... Chyba! Záložka není definována.	
Tabulka 2: Témata ŠVP 1. ročník	10
Tabulka 3: Témata ŠVP 2. ročník	10
Tabulka 4: Témata ŠVP 3. ročník	11
Tabulka 5: Témata ŠVP 4. ročník	12
Tabulka 6: Témata ŠVP 5. ročník	12
Tabulka 7: Témata mimo standardní rámec výuky pro 1. stupeň	13
Tabulka 8: Témata ŠVP 6. ročník	14
Tabulka 9: Témata ŠVP 7. ročník	15
Tabulka 10: Témata ŠVP 8. ročník	15
Tabulka 11: Témata ŠVP 9. ročník	15
Tabulka 12: Témata mimo standardní rámec výuky pro 2. stupeň	16

SEZNAM PŘÍLOH

1. Metodické doporučení MŠMT – Školní šikanování
2. Metodické doporučení MŠMT –Kyberšikana
3. Program proti šikanování a krizové plány ZŠBROK
4. Metodické doporučení MŠMT – Návykové látky
5. Metodické doporučení MŠMT – Tabák
6. Metodické doporučení MŠMT – Záškoláctví
7. Metodické doporučení MŠMT – Krizové situace spojené s násilím
8. Metodické doporučení MŠMT – Netolismus
9. Metodické doporučení MŠMT – Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus